

32002L0092

15.1.2003

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 9/3

ДИРЕКТИВА 2002/92/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 9 декември 2002 година
относно застрахователното посредничество

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 47, параграф 2, и член 55 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽²⁾,

като действат съгласно процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Застрахователните и презастрахователните посредници играят централна роля в разпространението на застрахователни и презастрахователни продукти в Общността.
- (2) Първа стъпка за улесняване упражняването на правото на установяване и свободното предоставяне на услуги от страна на застрахователни агенти и брокери беше направена с Директива 77/92/ЕИО на Съвета от 13 декември 1976 г. относно мерки за улесняване на ефективното упражняване на свободата на установяване и свободно предоставяне на услуги по отношение на дейността на застрахователни агенти и брокери (ex ISIC Group 630), и по-специално преходни мерки по отношение на този вид дейност ⁽⁴⁾.
- (3) Предвидено бе Директива 77/92/ЕИО да бъде приложима до влизането в сила на разпоредбите, координиращи националните правила за започване и извършване на дейност на застрахователни агенти и брокери.
- (4) Препоръка 92/48/ЕИО на Комисията от 18 декември 1991 г. относно застрахователните посредници ⁽⁵⁾ е до голяма степен изпълнена от държавите-членки и спомогна за по-тясното сближаване на националните разпоредби относно професионалните изисквания и регистрацията на застрахователните посредници.
- (5) Все още са налице обаче, значителни разлики между националните разпоредби, които пораждат препятствия пред започването и извършването на дейностите на застрахователен и презастрахователен посредник на вътрешния пазар. Целесъобразно е следователно Директива 77/92/ЕИО да бъде заменена с нова директива.
- (6) Застрахователните и презастрахователните посредници следва да могат да се ползват със свободата на установяване

и със свободното предоставяне на услуги, които права са прогласени в Договора.

- (7) Невъзможността застрахователните посредници да оперират свободно навсякъде в Общността възпрепятства правилното функциониране на единния застрахователен пазар.
- (8) Координирането на националните разпоредби относно професионалните изисквания и регистрацията на лицата, започващи и извършващи дейност по застрахователно посредничество, може следователно да допринесе както за завършването на единния пазар за финансови услуги, така и за усъвършенстването на защитата на клиентите в тази област.
- (9) Различни видове лица или институции, като агенти, брокери и „банково-застрахователни“ оператори, могат да разпространяват застрахователни продукти. Еднаквото третиране на операторите, както и защитата на клиентите, налагат в обхвата на настоящата директива да попаднат всички такива лица и институции.
- (10) Настоящата директива съдържа определение на „обвързан застрахователен посредник“, което отразява характерните особености на пазарите на някои държави-членки и чието предназначение е да бъдат установени условията за регистрация, приложими за такива посредници. Даденото определение няма за цел да възпрепятства държавите-членки в приемането или запазването на аналогични понятия за застрахователните посредници, които, действайки от името и за сметка на застрахователно предприятие и на пълната отговорност на това предприятие, имат правото да събират застрахователни премии или суми, предназначени за клиента, в съответствие с финансовите гаранции, предвидени в настоящата директива.
- (11) Настоящата директива се прилага за лицата, чиято дейност се състои в предоставяне на застрахователно-посреднически услуги на трети лица срещу вознаграждение, което може да бъде парично или под друга договорена форма на икономическа полза, обвързана с резултатите от дейността.
- (12) Настоящата директива не следва да се прилага за лицата с друга професионална дейност, като например данъчни експерти или счетоводители, които дават съвети относно застрахователно покритие по отделни пазари в хода на тази друга професионална дейност, нито следва да се прилага за предоставянето на информация от общ характер относно застрахователни продукти, при условие че целта на тази дейност не е да бъде в помощ на клиента при сключването или изпълнението на застрахователен или презастрахователен договор, нито за професионалното управление на застрахователни събития от името на застрахователно или презастрахователно предприятие, нито за коригирането на шетите и експертната оценка на застрахователни събития.

⁽¹⁾ ОВ С 29 Е, 30.1.2001 г., стр. 245.

⁽²⁾ ОВ С 221, 7.8.2001 г., стр. 121.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 14 ноември 2001 г. (ОВ С 140 Е, 13.6.2002 г., стр. 167), Обща позиция на Съвета от 18 март 2002 г. (ОВ С 145 Е, 18.6.2002 г., стр. 1) и Решение на Европейския парламент от 13 юни 2002 г. (още непубликувано в Официален вестник). Решение на Съвета от 28 юни 2002 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 26, 31.1.1977 г., стр. 14. Директива, последно изменена от Акта за присъединяване от 1994 г.

⁽⁵⁾ ОВ L 19, 28.1.1992 г., стр. 32.

- (13) Настоящата директива не следва да се прилага за лицата, практикуващи застрахователно посредничество като съпътстваща дейност при определени строги условия.
- (14) Застрахователните и презастрахователни посредници следва да бъдат регистрирани в компетентния орган на държавата-членка по пребиваване или главно управление, при условие че отговарят на строги професионални изисквания, отнасящи се до тяхната компетентност, добро име, застраховка за професионална отговорност и финансово състояние.
- (15) Тази регистрация следва да дава възможност на застрахователните и презастрахователните посредници да оперират в други държави-членки в съответствие с принципа на свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, при условие че между компетентните органи е изпълнена съответната процедура на уведомяване.
- (16) Необходими са подходящи санкции срещу лицата, упражняващи дейност по застрахователно или презастрахователно посредничество без регистрация, срещу застрахователните или презастрахователни предприятия, ползващи услугите на нерегистрирани посредници, както и срещу посредниците, които не спазват националните разпоредби, приети в изпълнение на настоящата директива.
- (17) Сътрудничеството и обменът на информация между компетентните органи са от съществено значение за защита на клиентите и за гарантиране надеждността на застрахователната и презастрахователната дейност в рамките на единния пазар.
- (18) От съществено значение е клиентът да знае дали поддържа отношения с посредник, който го съветва относно продукти, предлагани от широк кръг застрахователни предприятия, или такива, предлагани от определен брой застрахователни предприятия.
- (19) Настоящата директива следва да посочва специфичните задължения на застрахователните посредници за предоставяне на информация на клиентите. В тази област държава-членка може да запази действащите или да приеме по-строги разпоредби, на които да подлежат застрахователните посредници независимо от пребиваването си, когато извършват посредническа дейност на нейна територия, при условие че такива по-строги разпоредби са в съответствие с правото на Общността, включително Директива 2000/31/ЕИО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. относно някои правни аспекти на услугите на информационното общество и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) ⁽¹⁾.
- (20) Ако посредникът декларира, че дава съвети относно продукти, предлагани от широк кръг застрахователни предприятия, той следва да проведе добросъвестен и достатъчно широк анализ на продуктите на пазара. Освен това, всички посредници следва да мотивират своите съвети.
- (21) По-малка е необходимостта от изискване за оповестяване на такава информация, когато клиентът е дружество, търсещо презастрахователно или застрахователно покритие на търговски или индустриални рискове.
- (22) Налице е необходимост от ефикасни искиви и правозащитни процедури в държавите-членки за уреждане на споровете между застрахователните посредници и клиентите, прилагайки, когато е целесъобразно, действащите процедури.
- (23) Без да се засяга правото на клиентите да завеждат искиве в съда, държавите-членки следва да насърчават публичноправните или частноправни органи, създадени с цел да уреждат спорове по извънсъдебен начин, да си сътрудничат при уреждането на презгранични спорове. Това сътрудничество би могло например да бъде насочено към оказване на съдействие на клиентите в установяването на контакти с извънсъдебни органи, създадени в техните държави-членки по пребиваване, относно искиве, засягащи застрахователни посредници, установили се в други държави-членки. Създаването на мрежата „ФИН-НЕТ“ е допълнително средство за подпомагане на клиентите при ползването на трансгранични услуги. Процесуалните разпоредби следва да отчетат Препоръка 98/257/ЕО на Комисията от 30 март 1998 г. относно принципите, приложими за органите, които отговарят за извънсъдебното уреждане на потребителски спорове ⁽²⁾.
- (24) Директива 77/92/ЕИО следва да бъде съответно отменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Обхват

1. Настоящата директива урежда правила за започване и извършване на дейностите на застрахователно и презастрахователно посредничество от физически и юридически лица, които са се установили или желаят да се установят в държава-членка.
2. Настоящата директива не се прилага за лицата, които предоставят посреднически услуги за застрахователни договори, ако са изпълнени всички следващи условия:
 - а) застрахователният договор изисква само познаване на застрахователното покритие, което се предоставя;
 - б) застрахователният договор не е договор за животозастраховане;
 - в) застрахователният договор не обхваща рискове „отговорност“;
 - г) основната професионална дейност на лицето не е застрахователно посредничество;

⁽¹⁾ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 115, 17.4.1998 г., стр. 31.

- д) застраховката е допълнителна към продукта или услугата, доставени от предоставящото застраховката лице, когато покритието е за:
- i) риск от повреда, погиване или увреждане на стоките, доставени от предоставящото застраховката лице; или
 - ii) риск от увреждане или загуба на багаж и други рискове, свързани с пътуването, резервирано при предоставящото застраховката лице, дори когато застраховката покрива животозастраховане или рискове „отговорност“, при условие че покритието е съпътстващо на основното покритие за свързани с пътуването рискове;
- е) размерът на годишната застрахователна вноска не превишава 500 EUR, а общата продължителност на застрахователния договор, включително сроковете на подновяване, не превишава пет години.

3. Настоящата директива не се прилага за посреднически услуги по застраховане и презастраховане, предоставени във връзка с рискове и ангажименти, находящи се извън Общността.

Настоящата директива не засяга правото на държава-членка за застрахователно-посредническата дейност, извършвана от застрахователни и презастрахователни посредници, установени в трета страна и извършващи дейността си на нейна територия съгласно принципа за свободно предоставяне на услуги, при условие че се гарантира еднакво третиране на всички лица, извършващи или имащи разрешение да извършват застрахователно-посреднически услуги на този пазар.

Настоящата директива не регламентира застрахователно-посредническите дейности, извършвани в трети страни, нито регламентира дейностите на общностните застрахователни и презастрахователни предприятия по определението съгласно Първа директива 73/239/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 г. относно координирането на закони, подзаконови и административни разпоредби относно достъпа и упражняването на дейност по пряко застраховане, различно от животозастраховане ⁽¹⁾, и Първа директива 79/267/ЕИО на Съвета от 5 март 1979 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби за започването и упражняването на дейност по пряко животозастраховане ⁽²⁾, извършвани чрез застрахователни посредници в трети страни.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива:

1. „застрахователно предприятие“ означава предприятие, което е получило официално разрешение в съответствие с член 6 от Директива 73/239/ЕИО или член 6 от Директива 79/267/ЕИО;
2. „презастрахователно предприятие“ означава предприятие, което не е застрахователно предприятие или застрахователно предприятие от страна, която не е членка, чиято основна

дейност се състои в приемането на рискове, преотстъпени от застрахователно предприятие, застрахователно предприятие от страна, която не е членка, или друго презастрахователно предприятие;

3. „застрахователно посредничество“ означава дейностите по представяне, предлагане или друга подготвителна работа за сключване на застрахователни договори или по сключване на такива договори, или по съдействие за административното управление и изпълнението на такива договори, по-специално при настъпването на застрахователното събитие.

Горните дейности, когато се предприемат от застрахователно предприятие или от заето лице на застрахователно предприятие, действат на отговорност на застрахователното предприятие, не се смятат за застрахователно посредничество.

Предоставянето на информация по отделни поводи в рамките на друга професионална дейност, при условие че предметът на тази дейност не е оказване на съдействие на клиента при сключването или изпълнението на застрахователен договор, управлението на застрахователни събития за застрахователно предприятие по професия и коригирането на загуби, и експертната оценка на застрахователни събития, също не се смятат за застрахователно посредничество;

4. „презастрахователно посредничество“ означава дейностите по представяне, предлагане или друга подготвителна работа за сключване на презастрахователни договори, или по сключване на такива договори, или по съдействие за административното управление и изпълнението на такива договори, по-специално при настъпването на застрахователното събитие.

Горните дейности, когато се предприемат от презастрахователно предприятие или от заето лице на презастрахователно предприятие, действат на отговорност на застрахователното предприятие, не се смятат за презастрахователно посредничество.

Предоставянето на информация по отделни поводи в рамките на друга професионална дейност, при условие че предметът на тази дейност не е оказване на съдействие на клиента при сключването или изпълнението на презастрахователен договор, управлението на застрахователни събития за презастрахователно предприятие по професия и коригирането на загуби, и експертната оценка на застрахователни събития, също не се смятат за презастрахователно посредничество;

5. „застрахователен посредник“ означава всяко физическо или юридическо лице, което срещу вознаграждение започва или извършва застрахователно посредничество;
6. „презастрахователен посредник“ означава всяко физическо или юридическо лице, което срещу вознаграждение започва или извършва презастрахователно посредничество;
7. „обвързан застрахователен посредник“ означава всяко лице, което извършва застрахователно посредничество за сметка и от името на едно или повече застрахователни предприятия за застрахователни продукти, които не се намират във взаимна конкуренция, но не събира застрахователни премии или суми, предназначени за клиента, и което действа на пълната отговорност на тези застрахователни предприятия за продуктите, които съответно се отнасят до тях.

⁽¹⁾ ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 3. Директива, последно изменена от Директива 2002/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 77, 20.3.2002 г., стр. 17).

⁽²⁾ ОВ L 63, 13.3.1979 г., стр. 1. Директива, последно изменена от Директива 2002/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 77, 20.3.2002 г., стр. 11).

Всяко лице, което извършва застрахователно посредничество, наред с основната си професия, също се смята за обвързан застрахователен посредник, действащ на отговорност на едно или няколко застрахователни предприятия за продуктите, които съответно се отнасят до тях, ако застраховането е допълнително към стоките или услугите, доставяни в рамките на тази основна професионална дейност, и лицето не събира застрахователни премии или суми, предназначени за клиента;

8. „големи рискове“ са рисковете по определението съгласно член 5, буква г) от Директива 73/239/ЕИО;
9. „държава-членка на произход“ означава:
 - а) когато посредникът е физическо лице — държавата-членка, в която пребивава и в която извършва дейността си;
 - б) когато посредникът е юридическо лице — държавата-членка, в която се намира неговото седалище или ако по националното право на лицето то няма седалище, държавата-членка, в която се намира неговият адрес на управление;
10. „приемаща държава-членка“ означава държавата-членка, в която застрахователният или презастрахователен посредник има клон или предоставя услуги;
11. „компетентни органи“ означава органите, определени от всяка държава-членка съгласно член 7;
12. „траен носител“ означава всяко средство, което дава възможност на клиента да съхранява информацията, адресирана лично до него по начин, който я прави достъпна за последваща справка за период, достатъчен за предназначението на информацията, и което позволява съхраняваната информация да бъде възпроизведена без промени.

В частност под „траен носител“ се разбират компютърни дискети, компактдискове, цифрови видеодискове и твърди дискове на персонални компютри, на които се съхраняват електронни пощенски съобщения, но не се разбират места в Интернет, освен ако тези места не отговарят на критериите по първи параграф.

ГЛАВА II

ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ

Член 3

Регистрация

1. Застрахователните и презастрахователните посредници се регистрират в компетентните органи по определението съгласно член 7, параграф 2 в държавата-членка на произход.

Без да се засяга първа алинея, държавите-членки могат да предвидят възможността застрахователните и презастрахователните предприятия и други организации да взаимодействат с компетентните органи при регистрирането на застрахователните и презастрахователните посредници, както и при прилагането на

изискванията по член 4 за тези посредници. В частност обвързаните застрахователни посредници могат да бъдат регистрирани от застрахователно предприятие или от сдружение на застрахователни предприятия под надзора на компетентен орган.

Не е необходимо държавите-членки да прилагат изискването по първа и втора алинея за всички физически лица, които работят в дадено предприятие и извършват дейността застрахователно или презастрахователно посредничество.

Що се отнася до юридическите лица, държавите-членки регистрират тези лица и посочват също в регистъра имената на физическите лица в управлението, които отговарят за посредническата дейност.

2. Държавите-членки могат да създадат повече от един регистър на застрахователни и презастрахователни посредници, при условие че определят критериите, по които се регистрират посредниците.

Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да бъде създаден единен информационен пункт, даващ възможност за бърз и лесен достъп до информацията в различните регистри, които се водят електронно и се актуализират непрекъснато. Този информационен пункт предоставя също обозначителните данни на компетентните органи на всяка държава-членка по параграф 1, първа алинея. В регистъра се посочват още страната или страните, в които посредникът провежда дейността си съгласно правилата за свободата на установяване или свободното предоставяне на услуги.

3. Държавите-членки вземат необходимите мерки, така че регистрацията на застрахователните посредници, включително обвързаните, и презастрахователните посредници да подлежи на изпълнението на професионалните изисквания по член 4.

Държавите-членки вземат също необходимите мерки, така че застрахователните посредници, включително обвързаните, и презастрахователните посредници, които вече не отговарят на тези изисквания, да бъдат заличени от регистъра. Регистрацията подлежи на редовен преглед за валидност от компетентния орган. Ако е необходимо, държавата-членка на произход на посредника уведомява по подходящ начин приемащата го държава-членка за заличаването.

4. Компетентните органи могат да предоставят на застрахователните и презастрахователните посредници документ, даващ възможност на заинтересованите лица чрез справка в регистъра или регистрите по параграф 2 да се уверят, че посредникът е надлежно регистриран.

Този документ съдържа най-малко информацията по член 12, параграф 1, букви а) и б), а за юридическите лица — имената на физическите лица по параграф 1, четвърта алинея от този член.

Държавите-членки изискват документът да бъде върнат на издалия го компетентен орган, когато съответният застрахователен или презастрахователен посредник бъде заличен от регистъра.

5. Регистрираните застрахователни и презастрахователни посредници получават възможност да започнат и извършват дейността застрахователно и презастрахователно посредничество в Общността както посредством свободата на установяване, така и посредством свободното предоставяне на услуги.

6. Държавите-членки гарантират, че застрахователните предприятия използват застрахователните и презастрахователните посреднически услуги само на регистрирани застрахователни и презастрахователни посредници, както и на лицата по член 1, параграф 2.

Член 4

Професионални изисквания

1. Застрахователните и презастрахователните посредници са длъжни да притежават съответните знания и способности, определени от държавата-членка на произход на посредника.

Държавите-членки на произход на посредниците могат да коригират изискуемите условия за знания и способности в съответствие с дейността застрахователно и презастрахователно посредничество и разпространяваните продукти, особено ако основната професионална дейност на посредника не е застрахователното посредничество. В такива случаи посредникът може да извършва дейност по застрахователно посредничество само ако застрахователен посредник, отговарящ на условията по този член, или застрахователно предприятие поеме пълната отговорност за неговите действия.

Държавите-членки могат да предвидят за случаите по член 3, параграф 1, втора алинея, застрахователното предприятие да удостоверява, че знанията и способностите на посредниците съответстват на задълженията по първа алинея от този параграф и, ако е необходимо, да осигуряват на тези посредници обучение, което съответства на изискванията на продуктите, продавани от посредниците.

Не е необходимо държавите-членки да прилагат изискванията по първа алинея на този параграф за всички физически лица, работещи в дадено предприятие, които извършват дейност по застрахователно и презастрахователно посредничество. Държавите-членки вземат необходимите мерки, шото подходяща част от лицата в управленската структура на такива предприятия, които отговарят за посредничеството на застрахователни продукти, както и всички останали лица, пряко занимаващи се със застрахователно и презастрахователно посредничество, да демонстрират необходимите знания и способности за изпълнението на своите задължения.

2. Застрахователните и презастрахователните посредници се ползват с добро име. Като минимално изискване те имат чисто полицейско досие или друг национален еквивалент във връзка с тежки престъпления срещу собствеността или други престъпления, свързани с финансовите дейности, и да не са били обявявани в несъстоятелност, освен ако не са реабилитирани в съответствие с националното право.

Държавите-членки могат, в съответствие с разпоредбите на член 3, параграф 1, втора алинея, да позволят на застрахователните предприятия да извършват проверка за доброто име на застрахователните посредници.

Не е необходимо държавите-членки да прилагат изискването, посочено в първа алинея на този параграф за всички физически лица, работещи в предприятие, които се занимават с дейността застрахователно и презастрахователно посредничество. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, така че управленската структура на такива предприятия, както и заетите

лица, пряко занимаващи се със застрахователно и презастрахователно посредничество, да отговарят на това изискване.

3. Застрахователните и презастрахователните посредници са длъжни да притежават застраховка „Професионална отговорност“ за цялата територия на Общността или някаква друга сравнима гаранция срещу отговорност, възникнала от проявена професионална небрежност, на стойност не по-малко от 1 000 000 EUR за всяко застрахователно събитие и съвкупно 1 500 000 EUR годишно за всички застрахователни събития, освен ако такава застраховка или сравнима друга гаранция не е вече предоставена от застрахователно предприятие, презастрахователно предприятие или друго предприятие, от чието име действа застрахователният или презастрахователен посредник или за чието сметка застрахователният или презастрахователен посредник е оправомощен да действа, или ако такава предприятие не е поело пълната отговорност за действията на посредника.

4. Държавите-членки вземат необходимите мерки в защита на клиентите срещу неспособността на застрахователния посредник да прехвърли застрахователната вноска на застрахователното предприятие или да прехвърли сумата по застрахователното събитие или възстановената застрахователна премия на застрахованото лице.

Тези мерки се вземат под една или повече от следните форми:

- a) законови разпоредби или договорни клаузи, съгласно които паричните суми, платени от клиента на посредника, се третираат като платени на предприятието, а паричните суми, платени от предприятието на посредника, не се третираат като платени на клиента, докато не бъдат получени от него;
- b) изискване застрахователните посредници да имат финансов капацитет, възлизащ по всяко време на 4 % от сумата на получените годишни застрахователни вноски, но не по-малко от 15 000 EUR;
- b) изискване паричните средства на клиентите да бъдат прехвърляни чрез строго отделени клиентски сметки, които да не бъдат използвани за удовлетворяване на други кредитори в случай на несъстоятелност;
- г) изискване да бъде създаден гаранционен фонд.

5. За извършването на дейностите по застрахователно и презастрахователно посредничество се изисква професионалните изисквания по този член да бъдат изпълнени по всяко време.

6. Държавите-членки могат да завишат изискванията по този член или да предвидят допълнително други изисквания за застрахователните и презастрахователните посредници, регистрирани под тяхната юрисдикция.

7. Сумите по параграфи 3 и 4 подлежат на редовно преразглеждане, за да бъдат отчитани измененията на Европейския индекс на потребителските цени, публикуван от Евростат. Първият преглед се извършва пет години след влизането на настоящата директива в сила, последващите прегледи — на всеки пет години от датата на предходния преглед.

Сумите се адаптират автоматично чрез увеличаване на базовия им размер в еуро с процентното изменение на индекса за периода от влизането на настоящата директива в сила до датата на първия преглед или от датата на последния преглед до датата на поредния преглед, и се закръгляват до следващото цяло еуро.

Член 5

Запазване на придобити права

Държавите-членки могат да предвидят лицата, които са упражнявали посредническа дейност преди 1 септември 2000 г., били са вписани в регистър и са притежавали квалификация и опит, подобни на изискваните съгласно настоящата директива, да бъдат автоматично вписани в новосъздадения регистър след изпълнение на изискванията по член 4, параграфи 3 и 4.

Член 6

Уведомление за установяване и услуги в други държави-членки

1. Всеки застрахователен или презастрахователен посредник, който възнамерява за пръв път да извършва стопанска дейност в една или повече държави-членки, упражнявайки свободното предоставяне на услуги или свободата на установяване, уведомява компетентните органи на държавата-членка на произход.

В срок от един месец след това уведомление, така уведомените компетентни органи уведомяват компетентните органи на всяка приемаша държава-членка, която желае да бъде уведомена, за намерението на застрахователния или презастрахователен посредник, и същевременно уведомяват съответния посредник.

Застрахователният или презастрахователен посредник може да започне дейността си един месец след датата, на която е бил уведомен от компетентните органи на държавата-членка на произход за уведомлението по втора алинея. Посредникът може обаче да започне дейността си незабавно, ако съответната приемаша държава-членка не желае да бъде уведомявана за това.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията за желанието си да бъдат уведомявани в съответствие с параграф 1. Комисията на свой ред уведомява всички държави-членки за това.

3. Компетентните органи на приемашата държава-членка могат да предприемат необходимите стъпки за подходящо публикуване на условията, при които в интерес на общото благо трябва да бъде извършвана въпросната дейност на тяхна територия.

Член 7

Компетентни органи

1. Държавите-членки определят компетентните органи, оправомощени да гарантират изпълнението на настоящата директива. Държавите-членки уведомяват съответно Комисията, като посочват евентуалното разделение на задълженията.

2. Органите, посочени в параграф 1, са или публични органи, или организации, признати съгласно националното право или от публичните органи, оправомощени изрично за тази цел по националното право. Тези органи не могат да бъдат застрахователни или презастрахователни предприятия.

3. Компетентните органи притежават всички правомощия, необходими за изпълнението на техните задължения. Когато на нейна територия действа повече от един компетентен орган, държавата-членка взема необходимите мерки, щото тези органи да взаимодействат тясно помежду си, за да могат да изпълняват ефективно съответните си задължения.

Член 8

Санкции

1. Държавите-членки предвиждат подходящи санкции за случаите, когато лице, упражняващо дейността застрахователно или презастрахователно посредничество, не е регистрирано в държава-членка и не е посочено в член 1, параграф 2.

2. Държавите-членки предвиждат подходящи санкции срещу застрахователни или презастрахователни предприятия, които ползват застрахователни или презастрахователни посреднически услуги от лица, които не са регистрирани в държава-членка и не са посочени в член 1, параграф 2.

3. Държавите-членки предвиждат подходящи санкции за случаите, когато застрахователен или презастрахователен посредник не изпълнява националните разпоредби, приети съобразно настоящата директива.

4. Настоящата директива не засяга правомощието на приемашата държава-членка да взема подходящи мерки за предотвратяване или наказване на неправомерности, извършени на нейна територия, които противоречат на законите или подзаконовите разпоредби, приети в интерес на общото благо. В това число попада също възможността нарушаващите тези разпоредби застрахователни или презастрахователни посредници да бъдат възпрепятствани да започват други дейности на територията на приемашата държава-членка.

5. Всяка приета мярка, предвиждаща санкции или ограничения, засягащи дейността на застрахователен или презастрахователен посредник, трябва да бъде съответно мотивирана и съобщена на засегнатия посредник. Всяка такава мярка може да бъде предмет на обжалване пред съд на приелата тази мярка държава-членка.

Член 9

Обмен на информация между държавите-членки

1. Компетентните органи на държавите-членки сътрудничат помежду си в интерес на правилното прилагане на разпоредбите на настоящата директива.

2. Компетентните органи обменят информация за застрахователни и презастрахователни посредници, на които са били наложени санкции по член 8, параграф 3, или мярка по член 8, параграф 4, и ако така обменената информация може с вероятност да доведе до заличаване на тези посредници от регистъра. Компетентните органи могат също да обменят всякаква значима информация по искане на орган.

3. Всички лица, които са длъжни да получават или разгласяват информация във връзка с настоящата директива, са обвързани със задължението за опазване на професионалната тайна по начина, предвиден в член 16 от Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 г. за съгласуването на законовите, подзаконовите и административни разпоредби, свързани с прякото застраховане, различно от животозастраховането, и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО (Трета директива за застраховане, различно от животозастраховане) ⁽¹⁾, и в член 15 от Директива 92/96/ЕИО на Съвета от 10 ноември 1992 г. относно координиране на законови, подзаконовите и административни разпоредби за прякото животозастраховане и за изменение на Директиви 79/267/ЕИО и 90/619/ЕИО (Трета директива за животозастраховане) ⁽²⁾.

Член 10

Оплаквания

Държавите-членки вземат необходимите мерки за създаването на ред, по който клиентите и други заинтересовани страни, по-специално, потребителски асоциации могат да подават оплаквания относно застрахователни и презастрахователни посредници. Оплакването получава отговор във всички случаи.

Член 11

Извънсъдебни средства за защита

1. Държавите-членки насърчават създаването на целесъобразен и ефикасен ред за подаване на оплаквания и получаване на съответната защита за нуждите на извънсъдебното уреждане на спорове между застрахователни посредници и техни клиенти, ползвайки, когато е целесъобразно, съществуващите вече организации.

2. Държавите-членки насърчават тези организации да сътрудничат помежду си при уреждането на трансгранични спорове.

ГЛАВА III

ИНФОРМАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОСРЕДНИЦИТЕ

Член 12

Предоставяне на информация от застрахователния посредник

1. Преди сключването на първоначален застрахователен договор, както и ако е необходимо, при неговото изменение или подновяване, застрахователният посредник е длъжен да предостави на клиента най-малко следната информация:

- идентификационни данни и адрес;
- регистъра, в който е вписан, и начините за удостоверяване на това обстоятелство;
- дали притежава участие, пряко или косвено, представляващо повече от 10 % от правата на глас или от капитала на застрахователно предприятие;

⁽¹⁾ ОВ L 228, 11.8.1992 г., стр. 1. Директива, последно изменена от Директива 2000/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 290, 17.11.2000 г., стр. 27).

⁽²⁾ ОВ L 360, 9.12.1992 г., стр. 1. Директива, последно изменена от Директива 2000/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

г) дали застрахователно предприятие или предприятие-майка на застрахователно предприятие притежава пряко или косвено участие, представляващо повече от 10 % от правата на глас или от капитала на застрахователния посредник;

д) реда по член 10 за подаване на оплаквания от клиенти и други заинтересовани страни срещу застрахователни и презастрахователни посредници, и ако е целесъобразно — относно реда за извънсъдебни процедури и уреждане на спорове по член 11.

Освен това, застрахователният посредник е длъжен да осведоми клиента относно договора, който се предоставя, за това дали посредникът:

- дава съветите си въз основа на задължението по параграф 2 за предоставяне на добросъвестен анализ; или
- извършва по договор застрахователно посредничество за едно или повече застрахователни предприятия. В този случай по искане на клиента посредникът дава имената на тези застрахователни предприятия; или
- няма договорно задължение да извършва застрахователно посредничество изключително за едно или повече застрахователни предприятия и не дава съветите си въз основа на задължението по параграф 2 за предоставяне на добросъвестен анализ. В този случай по искане на клиента посредникът дава имената на застрахователните предприятия, за които може и извършва дейността си.

В случаите, в които информацията се предоставя единствено по искане на клиента, клиентът трябва да бъде уведомен, че има право да поиска такава информация.

2. Когато застрахователният посредник уведоми клиента, че дава съветите си въз основа на добросъвестен анализ, той е длъжен да дава тези съвети въз основа на анализ на достатъчно голям брой застрахователни договори, които се предлагат на пазара, за да бъде в състояние да направи препоръка, основана на професионални критерии, относно застрахователния договор, който би бил най-подходящ да удовлетвори потребностите на клиента.

3. Преди сключването на конкретен договор застрахователният посредник е длъжен най-малко да формулира, по-специално въз основа на предоставената от клиента информация, изискванията и потребностите на клиента, както и основанията си да му даде един или друг съвет относно конкретен застрахователен договор. Тези подробности варират в съответствие със сложността на предлагания застрахователен договор.

4. Информацията по параграфи 1, 2 и 3 не се изисква, когато застрахователният посредник посредничи по застраховането на големи рискове, както и при посредничество от презастрахователни посредници.

5. Държавите-членки могат да запазят действащите или да приемат по-строги разпоредби за информационните изисквания по параграф 1, при условие че тези разпоредби не противоречат на общностното право.

Държавите-членки съобщават на Комисията националните си разпоредби по първа алинея.

За да бъде постигната висока степен на прозрачност чрез всички подходящи средства, Комисията прави необходимото, така че получената от нея информация относно националните разпоредби да бъде сведена и до знанието на потребителите и на застрахователните посредници.

Член 13

Условия за информацията

1. Цялата информация, която подлежи на предоставяне на клиентите съгласно член 12, се съобщава:

- а) на хартиен или на друг траен носител, с който разполага или до който има достъп клиентът;
- б) по ясен и точен начин, разбираем за клиента;
- в) на официален език на държавата-членка на поемания ангажимент или на друг език, приет от страните.

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква а), информацията по член 12 може да бъде предоставена устно по искане на клиента или когато е необходимо незабавно осигуряване на покритие. В тези случаи информацията се предоставя на клиента в съответствие с параграф 1 незабавно след сключването на застрахователния договор.

3. При продажба по телефона предварителната информация, давана на клиента, трябва да съответства на общностните правила, приложими за дистанционното пазарно предлагане на потребителски финансови услуги. Освен това информацията се предоставя на клиента в съответствие с параграф 1 незабавно след сключването на застрахователния договор.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 14

Право на обжалване пред съд

Държавите-членки осигуряват, че решенията, взети за застрахователен посредник, презастрахователен посредник или застрахователно предприятие съгласно законовите, подзаконовите и административните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, могат да бъдат предмет на право на обжалване пред съд.

Член 15

Отмяна

Директива 77/92/ЕИО се отменя, считано от датата по член 16, параграф 1.

Член 16

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 15 януари 2005 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното си законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива. В това съобщение те предоставят таблица, посочваща националните разпоредби, които съответстват на настоящата директива.

Член 17

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила от деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 18

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 9 декември 2002 година.

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

P. COX

H. C. SCHMIDT